

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/203/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

14/2014. (I. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. március 18-án előterjesztett **panaszát** a 2014. január 22-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Ny. város Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2013. március 18-án fax útján terjesztette elő a panaszbeadványát.

a) A panaszos beadványában több rendőri intézkedést kifogásolt, és egyúttal késedelmét kimentve orvosi igazoltást csatolt arról, hogy 2013. február 15-e és március 13-a között fekvőbeteg-ellátásban részesült a ny. városi [...] Oktatókórházban. Előadta, hogy 2013. február 14-én 16 órakor bejelentést tett a 112-es segélyhívón és rendőri intézkedést kért a sérelmére elkövetett jogellenes cselekmények miatt, azonban a rendőrök a helyszínen megtagadták a segítséget, majd távoztak. Ugyanakkor, amikor később, aznap 18 óra 30 perckor birtokvédelmi eszközökkel kívánta a saját birtokát megvédeni, a rendőrök emiatt ellene intézkedtek és jogellenesen fogvatartották egészen másnap, 2013. február 15-e 12 óra 40 percig, amikor is a rendőrök a panaszost – jogellenesen – bilincsben előállították a helyi kórház pszichiátriájára, ahonnan csak 2013. március 13-án engedték ki. A panaszos szerint a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

pszichiátriai kezelésének semmilyen jogalapja nem volt, mivel nem jelentett senkire sem veszélyt.

A panaszos szerint a rendőrök összejátszanak a társasházában lakó személyekkel, és nem vizsgálják ki megfelelően a lakók által elkövetett bűncselekményeket.

b) A panaszos csatolta az előállítás időtartamáról szóló 2013. február 14-én kelt igazolást, ami szerint a panaszos a Ny. város Rendőrkapitányságon 2013. február 14-én 19 óra 10 perctől 2013. február 15-én 2 óra 30 percig volt az előállító helyiségben elhelyezve.

c) A Megyei Rendőr-főkapitányság által 2013. február 15-én kiállított szabadulási igazolás szerint a panaszos a Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Fogdájában volt elhelyezve szabálysértési őrizetesként. A fogvatartása 2013. február 14-én 19 órától február 15-én 12 óra 40 percig tartott. (A rendőrség által szintén csatolt igazolás ettől annyiban tér el, hogy az tartalmazza a panaszos aláírását annak igazolására, hogy egy példányt átvett az iratból.)

d) A panaszos csatolta a [...] Oktatókórház igazolását arról, hogy a panaszos 2013. február 15-én 13 óra 55 perctől 2013. március 13-án 14 óráig a Pszichiátriai Osztályon kórházi fekvőbeteg ellátásban részesült.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) P. J. r. törm. és Sz. N. r. örm. 2013. február 14-én kelt közös jelentésükben előadták, hogy aznap 17 óra 7 perckor az ügyeletvezető utasítására jelentek meg a panaszos lakcímén, mivel onnan a panaszos bejelentést tett arról, hogy szomszédjai tönkre tették a szellőzőjét, illetve magatartásukat zaklatónak tartja.

A helyszínen felvették a kapcsolatot a panaszossal, aki elmondta, hogy a szomszédjai felbéreltek egy szerelőt, hogy kapcsolja ki a szellőző berendezést, amelynek a nap 24 órájában menni kellene, és ő így nem kap levegőt, valamint szerinte ezzel őt zaklatják szomszédjai.

Az esettel kapcsolatban a rendőrök meghallgatták K. Á.-t, aki elmondta, hogy aznap ő kísérte fel a villanyszerelő szakembert a tetőre a ventilátorok miatt. A szerelőt a közös képviselő, D. S.-né bízta meg, mivel a lakógyűlés határozata alapján beállították a szellőző berendezést szakaszos üzeműre, amely így 2 óránként kapcsol be 15-15 percre.

P. J. r. törm. megpróbálta a fentieket elmagyarázni a panaszosnak, aki erre közölte, hogy feljeleníti a rendőröket, mivel nem intézkedtek. Ezután felírta a r. törm. jelvéyszámát, a nevét és ismét közölte, hogy feljelentést fog tenni. A r. törm. tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben úgy érzi, hogy ezzel kárt okoznak részére a szomszédjai, azt polgári peres úton rendezheti. A tájékoztatás nem érdekelt, szerinte meg sem próbáltak intézkedni a rendőrök, és ismételt közölte, hogy feljelentést fog tenni. A r. törm. jelentette a fentieket az ügyeletvezetőnek, akinek az engedélyével távoztak a rendőrök a helyszínről.

2) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2013. február 14-én 19 órakor a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1)

bekezdése alapján igazoltatták, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont II. fordulata alapján előállították. A panaszossal szemben az Rtv. 48. § c) pontja alapján a szökés megakadályozása érdekében 19 óra 10 perc és 19 óra 55 perc között bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszköz alkalmazására a figyelmeztetés megtörtént. A panaszos hozzátartozó vagy képviselő kiértesítését az Rtv. 18. § alapján nem kérte.

Az események rövid leírásaként rögzíti a jelentés, hogy az ügyelvezető utasítására megjelentek a panaszos lakcímén, ahol megállapítást nyert, hogy a panaszos egy sarokcsiszolóval szándékosan megrongálta a lépcsőház harmadik emeletén levő rácsos ajtón található kulcsdobozt, valamint a negyedik emeleten található szellőzőrendszer kapcsolószekrényének ajtaját több helyen is. A forrónyomos parancsnokkal egyeztetve a panaszost előállították további intézkedések céljából. Mivel a panaszos végig agresszív magatartást tanúsított, ezért további rendőröket kértek az előállításához a helyszínre. Az esetről külön részletes szabálysértési feljelentés készült.

A panaszos az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztatást, illetve az előállítás időtartamáról az igazolást megkapta. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995 (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9), a 19/1996 (VIII.23.) ORFK utasítás 36/A pontja alapján a jogairól és a kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta.

A panaszost 2013. február 15-én [...] óraker² átadták a váltás parancsnoknak, 2013. február 15-én 3 óra 5 perckor pedig a Megyei Kapitanyság Központi Fogdájára helyezték.

A parancsnoki kivizsgálás és vélemény szerint az intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

3) A szabálysértési feljelentés szerint a panaszos rongálás szabálysértését követte el 2013. február 14-én 18 óra 30 perckor.

M. N. r. főrm. és V. P. r. főrm. a feljelentésben előadták, hogy aznap az ügyelvezető utasítására jelentek meg a panaszos lakcímén, mivel onnan bejelentés érkezett arról, hogy egy személy sarokcsiszolóval szándékosan megrongálta a lépcsőház 3. emeletén lévő rácsos ajtón található kulcsdobozt, valamint a 4. emeleten található szellőző rendszer kapcsoló szekrényének ajtaját több helyen is.

A helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, K. Á.-val, aki elmondta, hogy a 3. emeleti rácsos ajtón található egy kulcsdoboz, amely arra szolgál, hogy abban tárolják a rácsos ajtó kulcsait, valamint a rajta lévő 2 lakat kulcsát is. A 4. emeleten csak a szellőző rendszer kapcsoló szekrénye található, más elektromos szekrény ott nincs. Elmondása szerint a szellőztető rendszer használatáról közgyűlési határozat született, eszerint minden nap reggel 6 órától este 22 óráig 2 óránként 30 percig üzemel. Ezt az üzemmód bele van programozva a rendszerbe, csak villanyszerelő tud rajta állítani. A bejelentését megelőzően a lakókkal észlelték, hogy a panaszos egy sarokcsiszolóval megrongálta a rácsra 4 ponton felrögzített kulcsdobozt, abból kivette a kulcsokat, kinyitotta a rácsos ajtót. Ezt követően felment a 4. emeletre, és ott több helyen megrongálta az ott található kapcsolószekrény ajtaját.

² A kézírás vonatkozó része olvashatatlan.

A rongálással okozott kár összesen 25.000 Ft.

A rendőrök a panaszt kioktatták, hogy cselekménye szabálysértést képez, amit tudomásul vett, de a szabálysértés tényét nem ismerte el, valamint a helyszínen a szabálysértési nyilatkozatot sem volt hajlandó aláírni. Ezt követően tájékoztatták az ügyeletes vezetőt, illetve a forrónyomos parancsnokot, majd a panaszt előállították a Ny. város Rendőrkapitányságra.

4) A Nyilatkozat elnevezésű irat szerint a panaszos hozzátartozó kiértesítését nem kérte, illetve sérülés- és panaszmentesen kísérték át 2013. február 15-én 2 óra 30 perckor a fogdára. A panaszos étkezést nem kért. A nyilatkozat aláírását megtagadta a panaszos.

5) A fogdakönyv releváns bejegyzése szerint a panaszos 2013. február 14-én 19 óra 10 perctől 2013. február 15-én 2 óra 30 percig volt előállítva, amikor 2 óra 30 perckor a fogdára kísérték.

6) I. L. r. ftzls. 2013. február 14-én kelt jelentésében előadta, hogy a 15010-136/364/20013.szabs. ügyben tanúmeghallgatáson kiderült, hogy a panaszos, miután a lépcsőházban lakók szóltak neki, hogy a rongálás miatt értesítik a rendőrséget, el akarta hagyni a helyszínt. Miközben lefelé tartott a lépcsőn, szembe találkozott K. Á.-val, akit a tanúk elmondása szerint egy alkalommal ököllel mellén ütött, és aki ennek következtében nekiesett a lépcsőház falának. Az eset Dr. W. L.-né látta, és akiben a történetek felháborodást és megbotránkozást váltott ki.

7) G. Cs. r. fhdgy. és S. I. r. tzls. 2013. február 15-én kelt közös jelentésükben előadták, hogy 2013. 02. 14-én szolgálatuk teljesítése során 19 óra 50 perckor a forrónyomos parancsnok utasítására megjelentek Ny. város, [...] szám alatt, mert az ott lakó panaszos ellen szabálysértési eljárás indult, mivel 2013.02.14-én 18 óra 40 perc és 19 óra 45 perc közötti időben szándékos rongálást követ el. A panaszos a lépcsőház felső szintjére felvezető lépcsőnél lévő vasrácsot záró lakat kulcsát tároló dobozt megrongálta, az abban lévő kulcsot kivette, majd a lakatot kinyitotta, és így feljutott az elzárt részre, majd ott egy kézi sarokcsiszolóval az elektromos kapcsolószekrény ajtaján lévő kapupánt csavarok fejét levágta, mivel be akart jutni a kapcsolószekrényhez.

A r. fhdgy. szóban meghallgatta H. A.-t, aki elmondta, hogy a rendőrök már elvitték a helyszínről a panaszt, aki be akart jutni a kapcsolószekrényhez.

A lépcsőházban a 3. emeletől felfelé vezető lépcső a 4. lépcsőfoknál egy fém rácsos ajtóval van elzárva. A rács teljes magasságában és szélességében zárja a felvezető utat. A rács mérete 1,8 m széles és 3,5 méter magas. Ebből az ajtó mérete 90x200 cm, amely egy biztonsági lakattal van zárva. A rácsos ajtó melletti rácson található egy kulcsdoboz, amely arra szolgál, hogy abban tárolják a rácsos ajtó záró lakat kulcsát. A kulcsdoboz fém tartólapja több ponton hegesztéssel van rögzítve a vasrácsához. A kulcsdoboz úgy van kialakítva, hogy az abban lévő kulcshoz a rajta lévő üveg betörésével lehessen hozzáférni. A kulcsdoboz üvegére fel van írva, hogy az ajtó záró lakat kulcsa, mely lakóknál vannak elhelyezve, továbbá fel van tüntetve az is, hogy egy kulcs a kulcsdobozban van.

A kulcsdoboz 5 helyen van a rácshoz hegesztett fémlaphoz szegecselve. A helyszínen érésükkor a kulcsdobozt a fémlaphoz rögzítő 5 szegecs közül 4 db (két oldalsó és egy alsó és egy felső) feje fúróval meg volt fúrva, így már nem rögzítették a szegecs a kulcsdobozt a fémlaphoz, és a dobozt ki lehet hajtani, és a benne lévő kulcsot ki lehetett venni.

Az ajtón lévő lakathoz egy pótkulcsot hozott H. A., és azzal sikerült a lakatot kinyitni. Feljutva a 4. emeletre, a szellőző rendszer kapcsoló szekrényét eltakaró beépített szekrény ajtajai láthatóak. A kapcsolószekrényt 4 db lemezborítású faajtó takarja. Az ajtók zárt állapotban láthatóak. Az ajtók közül a jobb szélső ajtón látható, hogy az ajtó belső oldalára szerelt keresztpántot rögzítő kapupánt csavarok közül többnek a feje le van vágva. Az ajtón kívülről-alulról mért 50 cm-es magasságban 4 db kapupánt csavar feje látható, amely közül a bal oldali 2 csavarnak a feje teljesen le van vágva, a mellettük 5 cm-re lévő másik két csavar feje közül az alsó csavar fején látható bevágás, amely sarokcsiszoló kéziszerszám vágókorongjától származik.

Az ajtón lévő felső (alulról mért 160 cm magasságban) 4 kapupánt csavar feje közül a jobb oldali csavarok feje tövében az ajtó lapjába van két vízszintes bevágás. A felső csavarnál 7 cm hosszán, az alsó csavarnál 5 cm hosszán. Az ajtót nem sikerült az elkövetőnek kinyitnia, így a kapcsolószekrény helységébe nem jutott be.

A helyszínen lévő bűnügyi technikus a megrongált kulcsdobozról és a megrongált kapcsolószekrény ajtóról és azok környezetéről 34 db áttekintő és részlet fényképfelvételt készített.

8) Az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2013. február 15-én az Rtv. 29.§ (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján ruházatát átvizsgálták, és az Rtv. 33. § (1) bekezdés c) pont alapján elfogták. A panaszossal szemben 2 óra 30 perc és 3 óra 5 perc között az Rtv. 48. § c) pontja alapján a szökés megakadályozásának érdekében bilincset alkalmaztak, amelynek használatára előzetesen figyelmeztették. A bilincshasználata sérülést nem okozott.

Az esemény rövid leírásaként rögzíti a jelentés, hogy aznap a Ny. város Rendőrkapitányság a 15010-136/3642013.Szabs. számú határozatával a panaszos őrizetbe vételét rendelte el, ezért őt az épületben elfogták. Ezt követően a panaszost sérülés- és panaszmentesen a Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Fogda helységében 3 óra 5 perckor átadták. A panaszos az előállítás alatt ellenszegülést nem tanúsított. Továbbá intézkedtek a „fogdázhatósági vizsgálat” elvégzéséről is.

A panaszos az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztatást, illetve az előállítás időtartamáról az igazolást megkapta. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995 (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9), a 19/1996 (VIII.23.) ORFK utasítás 36/A pontja alapján a jogairól és a kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta.

Az elfogás oka 2013. február 15-én 5 óra 20 perckor megszűnt, ekkor a panaszos a fogdán való elhelyezése megtörtént.

9) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló 2013. február 2-án kelt jelentés szerint a panaszost 2013. február 15-én az Rtv. 29.§ (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján ruházatát átvizsgálták, és vele szemben az Rtv. 37. § d) pontja alapján biztonsági intézkedést alkalmaztak az élet- vagy a testi épség védelme érdekében.

A panaszossal szemben 12 óra 40 perc és 13 óra 58 perc között az Rtv. 48. § c) pontja alapján a szökés megakadályozásának érdekében bilincset alkalmaztak, amelynek használatára előzetesen figyelmeztették. A bilincshasználata, illetve az intézkedés sérülést vagy anyagi kárt nem okozott.

Az esemény rövid leírásaként a jelentés rögzíti, hogy N. A. r. őrm. és R. V. r. főrm. aznap a panaszost átkísérte a Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Fogdájáról a [...] Oktatókórház Pszichiátriai Osztályára, mivel zavartan viselkedett, illetve folyamatosan azt hangoztatta, hogy mindenki összefogott ellene, a rendőrség is „bűnszervezet”, és bántani akarják. A D. Városi Ügyészség [...] számú határozata szerint a panaszos „paranoid személyiségfejlődésben, és ezzel kapcsolatos téveszmékkal jellemzett elmezavarban szenved”, és feltételezhető, hogy betegsége bármikor kiújulhat. A panaszost ezért az élet, és testi épség védelme érdekében szabadon bocsátani nem lehetett, így orvosi véleményezésre átszállították a pszichiátriai osztályra.

A pszichiátriai osztályon Dr. K. A. osztályvezető főorvos megvizsgálta, és megállapította, hogy a fenti személyt nem engedi el az osztályról, mivel paranoid elmezavarban szenved, és veszélyes lehet a társadalomra.

A kórházi belső intranetes rendszeréből megállapítást nyert, hogy a panaszost a Ny. városi Bíróság 2011. május 20.-án kelt [...] számú végzésével kötelezte igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálaton történő megjelenésre, amelynek nem tett eleget, ezért a Megyei Bíróság 2.Pf.21.765/2011/2. számú végzésével ismételten kötelezte az elmeorvosi vizsgálaton történő megjelenését, amelynek szintén nem tett eleget. Ezt követően a Ny. Városi Bíróság 2012. május 22-én kelt [...] számú végzése alapján megkeresést küldött a [...] Oktatókórháznak, hogy a panaszost szállítsák be a pszichiátriai osztályra. Az OMSZ a beszállítást 2012. május 29-én 14 órakor nem tudta végrehajtani, mivel a panaszos nem tartózkodott a lakásán.

A rendőrök a panaszost 13 óra 58 perckor sérülés- és panaszmentesen átadták a pszichiátriai osztály dolgozóinak. A fenti sorszámú bírói végzéseket, illetve az OMSZ jelentését csatolták a jelentéshez.

A parancsnoki kivizsgálás és vélemény szerint az intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

a) A 2013. február 15-én kelt ambuláns lap szerint a panaszos karhatalmi kísérettel érkezett. A panaszos úgy érezte, hogy a rendőrség, a bíróság és az ügyészség összejárja ellene, jogait nem tudja érvényesíteni, a probléma 2008-ban a szellőzőberendezés kiépítésével történt, melyet birtokháborításnak ítélt. A Ny. Városi Bíróság [...] számú végzése, [...] számú végzés, és a [...] számú végzése alapján vizsgálatát rendelték el.

Vizsgálat során viselkedése manipulatív, queruláló, az összes hatósággal szemben ellenséges, feljelentésekkel fenyegetőzik. Igazából nem vehető ki, hogy miért akarja feljelenteni, az

ügyészséget és a bíróságot. Később azt mondja, hogy a fent említett hatóságok „bünszövetkezetben” állnak a lakóház lakóival.

Pszichésen éber, orientáció megtartott, psychomotilitása kissé felgyorsult. Figyelem hypervigil, hypertenax, emiatt dystractibilis. Gondolkodástempója felgyorsult, nehezen tartja a célképzetet, illogikus, tartalmában paranoid, a rendszerben szervülő téveszme, melynek az alapja a szellőzőberendezés kiépítése körüli viták voltak. Affektivitást illetően dysthymia, dysphoria nincs, suicid intentio sincs.

A diagnózis paranoia (delúzió zavar), ezért a kórház felveszi a pszichiátriai osztályára a panaszost.

b) A rendőrség csatolta a Ny. Városi Bíróság [...] számú végzését, amelyben a bíróság a gondokság alá helyezési eljárásban a panaszos a [...] Oktató Kórház Egészségügyi Nonprofit Kft Pszichiátriai Osztályon történő elhelyezését, az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény elkészítéséhez szükséges, de legfeljebb egy heti időtartamra.

c) A rendőrség csatolta továbbá a Szabolcs-Szatmár-Beregi Megyei Bíróság Pf.21765/2011/2. számú másodfokú végzését, ami helybenhagyta a Ny. Városi Bíróság 5.P.20.295/2011/12. számú végzését.

d) A rendőrség csatolta továbbá Ny. Városi Bíróság [...] számú végzését, amiben felhívták a kórházat a /12. sz. végzésben foglaltak foganatosítására.

e) A [...] Oktatókórház 2012. május 29-én kelt tájékoztató levele szerint a panaszos kórházba szállítása eredménytelenül zárult, mivel nem tartózkodott a lakásában.

10) A Megyei Rendőrkapitányság ügyeleti naplója rögzíti, hogy a panaszos 2013. február 14-én 16 óra 46 perckor bejelentést tett arról, hogy szomszédjai zaklatják, ezért szeretne feljelentést tenni. Külön megkérte a hívást fogadó rendőrt arra, hogy a helyszínre olyan kollégákat küldjek, akik a zaklatás törvényi tényállásából kiválóan fel vannak készülve.

11) Dr. I. L. r. alezredes 2013. április 22-én kelt átiratában előadta, hogy a panaszossal szemben az intézkedés 2013. február 14-én 17 óra 7 perckor kezdődött. Az intézkedés megközelítőleg 20 percig tartott, de mivel a helyszínen sem szabálysértés, sem bűncselekmény nem nyert megállapítást, személyi szabadságot korlátozó intézkedés nem történt, így az intézkedés végének az időpontja nem került dokumentálásra.

A panaszossal szemben 2 járőr intézkedett, a Ny. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály állományából, P. J. J. r. törm. és S. Nándor r. őrm. Az intézkedő járőrök az évszaknak és az öltözködési szabályzatnak megfelelő ruházatban látták el szolgálatukat. Az intézkedő járőrök határozott, normális hangnemben beszéltek a panaszossal. A panaszos a jogorvoslati lehetőségéről a tájékoztatást szóban megkapta.

Ezután 2013. február 14-én 18 óra 30 perckor új rendőri intézkedést kellett foganatosítani az Országzászló tér 1. szám alatt, ekkor már a panaszossal szemben. A bejelentést K.Á tette a

panaszos ellen, aki megrongált egy kulcsdobozt és több helyen megrongálta a szellőző rendszer kapcsolószekrényének az ajtaját. A panaszossal szemben 2 járőr intézkedett, a Ny. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály állományából, V. P. r. főrm. és M. N. r. főrm. Mivel a panaszos az intézkedés során agresszív magatartást tanúsított, az intézkedő járőrök segítséget kértek az előállításához. Az előállításban segítséget nyújtott a Ny. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály állományából P. J. r. főrm. és Sz. N. r. őrm. Az intézkedő járőrök az évszaknak és az öltözködési szabályzatnak megfelelő ruházatban látták el szolgálatukat. Az intézkedő járőrök határozott, normális hangnemben beszéltek a panaszossal. A panaszos ekkor is megkapta a jogorvoslati lehetőségéről a tájékoztatást.

A panaszost az általa elkövetett szabálysértés miatt előállították a Ny. városi Rendőrkapitányságra az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján, mivel a ma szabálysértés miatt szükséges volt a meghallgatása. Az előállítása 2013. február 14-én 19 órától 2013. február 15-én 3 óra 15 percig tartott. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az igazolásokat, a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót a Ny. városi Rendőrkapitányság előállító helyiségében történő elhelyezésekor megkapta a panaszos.

Az előállítás időtartama alatt meghallgatták a panaszost, illetve elrendelték a szabálysértési őrizetét, így megtörtént a fogdázhatósági vizsgálata is. Mivel információ merült fel azzal kapcsolatban, hogy a panaszos egyúttal súlyos testi sértés büntett kísérletét is elkövette az előállítás alatt megtörtént a gyanúsítása, jegyzőkönyvön keresztül meghallgatták és rabosították.

Az előállítás időtartama alatt Matolcsi József egészségügyi ellátásban nem részesült, csupán fogdázhatósági vizsgálatot végeztek rajta.

A r. alezredes tételes kimutatást közölt a továbbiakban arról, hogy 2008-tól kezdve hány ügyben merült fel a panaszos neve (2009-től kezdődően összesen 60 esetben, ezek szinte valamennyi esetben a panaszos és a többi társasházi lakó közötti vitákkal kapcsolatos bejelentések, illetve a panaszos sérelmére vagy a panaszos által a lakóövezetében elkövetett bűncselekményekkel, vagy szabálysértésekkel kapcsolatosak.)

A r. alezredes előadta még, hogy a panaszos 2013. február 14-én 16 óra körüli időben a 112 segélyhívó számra történt bejelentéséről készült hanganyagot rajtuk kívül álló technikai okok miatt nem tudják rendelkezésre bocsátani.

Előadta még, hogy tudomásukra jutott, hogy a Ny. Városi Bíróság [...] számú végzésében már megindította a panaszos cselekvő képességet kizáró gondnokság alá helyezését 2011. május 20-án, de ez ellen a panaszos fellebbezéssel élt és nem jelent meg a [...] Oktatókórház Egészségügyi Nonprofit Kft. Pszichiátriai Osztályán. A Megyei Bíróság 2011. október 3-án [...] számú végzésében az elsőfokú bírósági végzést helyben hagyta.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelőség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, a II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, IV. cikkében biztosított személyes szabadsághoz való jogát az alábbiak szerint.

A)

A Testület a panaszos 2014. február 14-én 16 óra körüli időben tett bejelentése alapján fogantositott rendőri intézkedést az alábbiakban vizsgálta.

A panaszos sérelmezte, hogy hiába tett bejelentést a 112-es segélyhívón és kért rendőri intézkedést a sérelmére elkövetett jogellenes cselekmények miatt, a helyszínrre kiérkező rendőrök megtagadták a segítséget, majd távoztak.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Jelen esetben tehát a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a panaszos előadása, illetve a rendőrség tudomására jutott további információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozta, továbbá azt is, hogy az intézkedő rendőrök megtettek-e mindent, amire az eljárásukra irányadó normák felhatalmazták és kötelezték annak érdekében, hogy a panaszos sérelmeit orvosolják.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

Ugyanezt a megközelítést alkalmazza a Testület akkor is, amikor – mint jelen esetben is – a panasz tárgya, hogy a rendőrség valamely bűncselekmény, vagy szabálysértés áldozatának nem adta meg a tőle elvárható segítséget. A Testület ilyen esetekben is azt vizsgálja (a jogsértő cselekmény megvalósulásának kérdésében való állásfoglalás nélkül), hogy a panaszos által sérelmezett bűncselekmény vagy szabálysértés minimális gyanúja fennállt-e, és ennek fényében értékeli a rendőrség tevékenységét.

a) Kétségtelen, hogy a panaszos bejelentése, amelyben a szomszédok zaklató cselekményéről számolt be, a rendőrök oldalán a már hivatkozott Rtv. 13. § alapján intézkedési kötelezettséget teremtett.

A konkrét események kapcsán megállapítható, hogy a bejelentés alapján felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos sérelmére ismeretlen személy jogellenes cselekményt követett el, ezért a rendőr köteles volt a történeti tényállás tisztázása érdekében szükséges intézkedéseket megtenni.

Az adott körülmények között tehát a panaszosi bejelentés alapján a lakóháznál megjelent rendőrnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 176/A. §-a szabályozza a zaklatás tényállását, eszerint „(1) Aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetőleg mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, rendszeresen vagy tartósan mást háborgat, így különösen mással, annak akarata ellenére telekommunikációs eszköz útján vagy személyesen rendszeresen kapcsolatot teremteni törekszik, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki félelemléltetés céljából *a)* mást vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy *b)* annak a látszatnak a keltésére törekszik, hogy a sértett vagy hozzátartozója életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy veszélyeztető esemény következik be, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a zaklatást *a)* házastársa, volt házastársa, bejegyzett élettársa, volt bejegyzett élettársa, élettársa, vagy volt élettársa, *b)* nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére követi el, az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évig terjedő szabadságvesztéssel, a (2) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A rongálás tényállását a Btk. 324. §-ának (1) bekezdése rendezi, eszerint aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

A rongálás bűncselekményi tényállásának megvalósításához – egyéb minősítő körülmény hiányában – az is szükséges, hogy az okozott kár meghaladja az 50.000 Ft-ot. A megrongálás esetében a kár az a költség, amely a dolog eredeti állapotának helyreállításához szükséges. Ezen összeg határ alatt a rongálás szabálysértési tényállása valósul meg, amit a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) az elzárással büntethető szabálysértések között, a 132 pont alatt, a 177. §-ban tulajdon elleni szabálysértésként szabályoz. [„177. § (1) bekezdés b) pont: Aki ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást, követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.]

A rendőrök jelentésükben előadták, hogy 17 óra 7 perckor az ügyeletvezető utasítására jelentek meg a panaszos lakcímén. A helyszínen felvették a kapcsolatot a panaszossal, aki elmondta, hogy a szomszédjai felbéreltek egy szerelőt, hogy kapcsolja ki a szellőző berendezést, amelynek a nap 24 órájában menni kellene, mert enélkül nem kap levegőt, valamint szerinte ezzel öt zaklatják szomszédjai. Az esettel kapcsolatban a rendőrök meghallgatták K. Á.-t, aki elmondta, hogy aznap ő kísérte fel a villanyszerelő szakembert a tetőre a ventilátorok miatt. A szerelőt a közös képviselő, D. S.-né bízta meg, mivel a lakógyűlés határozata alapján beállították a szellőző berendezést szakaszos üzeműre, amely így 2 óránként kapcsol be 15-15 percre. P. J. r. törm. ezután megpróbálta a fentieket elmagyarázni a panaszosnak, aki erre közölte, hogy feljelenti a rendőröket, mivel nem intézkedtek. A r. törm. tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben úgy érzi, hogy ezzel kárt okoznak részére a szomszédjai, azt polgári peres úton rendezheti. A tájékoztatás nem érdekelte, szerinte meg sem próbáltak intézkedni a rendőrök, és ismételten közölte, hogy feljelentést fog tenni.

A kapitányságvezető átiratában előadta, hogy a kérdéses intézkedés megközelítőleg 20 percig tartott, a helyszínen sem szabálysértés, sem bűncselekmény nem nyert megállapítást.

A rendőri jelentésekből tehát megállapítható, hogy a rendőrök a bejelentést követően a helyszínre érkeztek, majd először felvették a kapcsolatot a bejelentővel, akit meghallgattak. Ezt követően meghallgatták az egyik szomszédot, aki elmondta, hogy közgyűlési határozat alapján került sor a szellőző berendezés működésének szabályozására. A rendőrök a hallottakról tájékoztatták a panaszost, azaz, hogy nem valósult meg szabálysértés vagy más jogellenes cselekmény, mert a szerelőnek volt felhatalmazása a munkálatokhoz.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök megfelelő körültekintéssel jártak el az eset kapcsán, maradéktalanul foganatosították a szükséges intézkedéseket. Meghallgatták az érintetteket, illetve tájékoztatták a panaszost, hogy a szomszédokkal kapcsolatos jogvitájának eldöntése nem tartozik a hatáskörükben, és hogy sérelmeire polgári peres úton szerezhet orvoslát. A Testület álláspontja szerint a helyszínen rendelkezésre álló információk alapján nem volt alaptalan a rendőröknek az a megállapítása, hogy a kifogásolt cselekmény nem valósít meg szabálysértést vagy bűncselekményt.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége, amelynek az eljáró rendőrök megfelelően eleget tettek, így azzal összefüggésben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

B)

A Testület a 2014. február 14-én 18 óra 30 perc körüli időt követően történt rendőri intézkedéseket az alábbiakban vizsgálta.

1) A panaszossal szemben alkalmazott előállítás vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

a) A Testület először azt vizsgálta, hogy megfelelő jogalap birtokában állították-e elő a panaszost a rendőrök.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2013. február 14-én 19 órakor az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont II. fordulata alapján előállították. Az események rövid leírásaként rögzíti a jelentés, hogy a rendőrök az ügyeletvezető utasítására jelentek meg a panaszos lakcímén, ahol megállapítást nyert, hogy a panaszos egy sarokcsiszolóval szándékosan megrongálta a lépcsőház harmadik emeletén levő rácsos ajtón található kulcsdobozt, valamint a negyedik emeleten található szellőzőrendszer kapcsolószekrényének ajtaját több helyen is. A „forróparancsnokkal” egyeztetve a panaszost előállították további intézkedések céljából. Mivel a panaszos végig agresszív magatartást tanúsított, ezért további rendőröket kértek az előállításhoz a helyszínre. Az esetről külön részletes szabálysértési feljelentés készült.

M. N. r. ftörm. és V. P. r. ftörm. a feljelentésben előadták, hogy aznap az ügyeletvezető utasítására jelentek meg a panaszos lakcímén, mivel onnan bejelentés érkezett arról, hogy egy személy sarokcsiszolóval szándékosan megrongálta először a lépcsőház 3. emeletén lévő rácsos ajtón található kulcsdobozt, valamint a 4. emeleten található szellőző rendszer kapcsolószekrényének ajtaját több helyen is. A helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, aki elmondta, hogy a bejelentését megelőzően a lakókkal észlelték, hogy a panaszos egy sarokcsiszolóval megrongálta a rácsra 4 ponton felrögzített kulcsdobozt, abból kivette a kulcsokat, kinyitotta a rácsos ajtót. Ezt követően felment a 4. emeletre, és ott több helyen megrongálta az ott található kapcsolószekrény ajtaját. A rongálással okozott kár összesen 25.000 Ft. A rendőrök a panaszost kioktatták, hogy cselekménye szabálysértést képez, amit tudomásul vett, de a szabálysértés tényét nem ismerte el, valamint a helyszínen a szabálysértési nyilatkozatot sem volt hajlandó aláírni. Ezt követően a panaszost előállították a Ny. város Rendőrkapitányságra.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel tehát azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e olyan szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely kapcsán az eljárás azonnal lefolytatható, és amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A rendőri jelentések szerint a panaszos megrongált egy zárszerkezetet a lakóházban, és ezzel 25.000 Ft kárt okozott.

Az A) pontban kifejtettek szerint a rongálás szabálysértési tényállását a Szabs. tv. tulajdon elleni szabálysértésként, az elzárással is büntethető szabálysértések között szabályozza, és mint ilyen esetében lehetővé teszi a szabálysértési őrizet és a bíróság elé állítás alkalmazását. (Szabs. tv. 73. § (1) A rendőrség szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti. A tettenérésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a szabálysértés helyszínéről elmenekült elkövetőt a rendőrség az elkövetéstől számított negyvennyolc órán belül elfogja. 124. § (1) bekezdés: a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt őrizetbe vett személyt a rendőrség a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából a bíróság elé állítja.)

A jelen esetben tehát a rendelkezésre álló információk alapján a panaszos tevékenységét a lakók észlelték, és ők értesítették a rendőrséget megakadályozva, hogy a panaszos a tevékenységét befejezze, továbbá a panaszos is a helyszínen maradt, hiszen a rendőrök nyilatkoztatták a szabálysértési felelősség kérdésében. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint – követve a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában elvégzett fogalomértelmezést – megvolt az adott esetben a tettenéréshez szükséges folytonosság. (Megjegyezi ugyanakkor a Testület, hogy a Szabs. tv. 73.§ szerinti tettenérés fogalma akkor is megvalósult volna, ha a panaszos elhagyta volna az elkövetést követően a helyszínt.)

Tekintettel arra, hogy a jelen esetben tettenérés megvalósult, fennálltak a panaszos szabálysértési őrizetbevételének feltételei, így lehetősége volt a rendőrségnek, hogy a panaszost gyorsított eljárásban a bíróság elé állítsa, tehát fennállt az eljárás azonnali lefolytatásának a lehetősége a rendőri intézkedés pillanatában. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor, amelyet az a tény sem tenne jogszerűtlenné, hogy utóbb mégse került volna sor az őrizetbevételre vagy a bírósági eljárást időben nem folytatták volna le, hiszen az előállítás jogszerűségének kérdését mindig azon információk alapján kell megítélni, ami az intézkedő rendőrnek intézkedés idején a birtokában volt, vagy amelynek kellő körülmények mellett a birtokában lehetett volna.

A Testület álláspontja szerint tehát a panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor, így ezáltal nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdésében meghatározott előállítási okok nem kötelező jelleggel írják elő az előállítást, hanem mérlegelési jogot engednek az intézkedő rendőrnek, a Testület vizsgálata az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményének a megvalósulását.

Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a akként írja elő, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Jelen esetben tekintettel arra, hogy a rendőrök a cselekmény egyszerű megítélése miatt a gyanúsított bíróság elé állítását kívánták kezdeményezni, amelynek az előző alpontban kifejtettek szerint fennálltak a feltételei, a Testület álláspontja szerint az előállítás megfelelt az arányosság követelményeinek.

A Testület álláspontja szerint tehát a panaszos előállítása megfelelt az arányosság követelményének, így ezáltal nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

Megjegyzi a Testület, hogy az előállítás időtartamának arányosságát a szabálysértési őrizetbe vételre figyelemmel nem vizsgálta.

2) A Testület a panaszossal szemben alkalmazott biztonsági intézkedés vizsgálata kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrség jogtalanul beszállította a helyi kórház pszichiátriai osztályára, ahol egy hónapig bent tartották.

Az Rtv. 37. § b) pont szerint a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállíttatásában.

A rendőri jelentések szerint a panaszost azért kísérték át a rendőrök a Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Fogdájáról a [...] Oktatókórház Pszichiátriai Osztályára, mivel zavartan viselkedett, illetve folyamatosan azt hangoztatta, hogy mindenki összefogott ellene, a rendőrség is „bünszervezet”, és bántani akarják. A D. Városi Ügyészség B.11.568/2010/7-I. számú határozata szerint a panaszos „paranoid személyiségfejlődésben, és ezzel kapcsolatos téveszmékkel jellemzett elmezavarban szenved”, és feltételezhető, hogy betegsége bármikor kiújulhat. A panaszost ezért az élet, és testi épség védelme érdekében szabadon bocsátani nem lehetett, így orvosi véleményezésre átszállították a pszichiátriai osztályra. Időközben a kórház nyilvántartásából kiderült, hogy a panaszost igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálaton történő megjelenésre kötelezte a Ny. Városi Bíróság, amely vizsgálaton nem jelent meg, és a végzés végrehajtása is eredménytelen maradt.

A pszichiátriai osztályon Dr. K. A. osztályvezető főorvos megvizsgálta, és megállapította, hogy a fenti személyt nem engedi el az osztályról, mivel paranoid elmezavarban szenved, és veszélyes lehet a társadalomra.

A szabálysértési ügyben keletkezett jelentések pedig rögzítik, hogy a panaszos az intézkedés során agresszíven viselkedett, illetve, hogy a cselekménye során őt „rajtakapó” szomszédját, pedig mellkason ütötte.

A Testület álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatok (ügyészségi végzés, rendőri jelentések) és a panaszos viselkedése alapján nem volt nyilvánvalóan megalapozatlan a rendőrség azon feltevése, hogy a panaszos veszélyes lehet a környezetére, különös figyelemmel arra, hogy utóbb a panaszos vizsgálat során kialakult orvosi diagnózis is alátámasztotta ezt.

Minderre figyelemmel a Testület álláspontja szerint a rendőrség kellő jogalap birtokában intézkedett a panaszos kórházba szállítása iránt, és így ezáltal nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

3) A Testület ezután a panaszossal szembeni kényszerítő eszköz-alkalmazást vizsgálta.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben mind az előállítás során, mind a kórházba szállítás során bilincset alkalmaztak Rtv. 48. § c) pontja alapján a szökés megakadályozása érdekében. Az előbbi kapcsán megemlíti a jelentés, hogy a panaszos végig agresszív magatartást tanúsított, ezért erősítést is kértek az előállítás foganatosításához.

Tekintettel arra, hogy a panaszos csupán ez utóbbi bilincsalkalmazást kifogásolta, a Testület a vizsgálatát erre az eseményre korlátozta.

Az Rtv. 48. §-a alapján a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.

A bilincs alkalmazásának szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése tovább részletezi. „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) ki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A fent hivatkozott rendőri jelentések egyáltalán nem tartalmazznak arra vonatkozóan utalást, hogy a panaszos bárhogyan megkísérelte volna magát kivonni az átszállítás alól.

A bilincsalkalmazás mint az emberi méltósághoz való jogot súlyosan érintő intézkedés mindig konkrét, az adott helyzetben reális és közvetlen veszély esetén alkalmazható. Egy adott intézkedési szituációban nem konkretizálódó, távoli veszély (szökés) nem lehet ezen kényszerítő eszköz alkalmazásának alapja.

A konkrét esetben a Testület megítélése szerint nem merült fel olyan körülmény, amely a panaszossal szemben megalapozta volna a bilincs használatát a szökés veszélye miatt. Ugyanakkor a Testület figyelemmel a panaszos zavart viselkedésére, a helyszínen tanúsított agresszív megnyilvánulására, illetve a rendőrség rendelkezésére álló – a panaszos elmezavarára vonatkozó – ügyészségi iratra, nem tartotta megalapozatlan a bilincs használatát az Rtv. 48. § a), illetve b) pontja alapján.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bilincselés kapcsán nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, ugyanakkor a jogalap téves megjelölése miatt sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület álláspontja szerint fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége a panaszos 2013. február 14-én 16 órakor tett bejelentése kapcsán, amelynek az eljáró rendőrök megfelelően eleget tettek, így azzal összefüggésben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor, illetve az megfelelt az arányosság követelményeinek is, így ezáltal nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. A rendőrség szintén jogszerűen intézkedett a panaszos kórházba szállítása iránt, és így ezáltal szintén nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

A Testület álláspontja szerint a bilincselés kapcsán nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, ugyanakkor a jogalap téves megjelölése miatt sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2014. január 22.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag